

Tal 1 Maj 2013
Karl-Petter Thorwaldsson

DET TALADE ORDET GÄLLER

Mötesdeltagare, vänner, kamrater,

En bomb briserade i Lilljansskogen. Det var annandag jul år 1881. August Palm höll sitt sista möte på agitationsturnén i Stockholm. Det var mörkt. Det var kallt. Det var fullt med folk i andäktig förväntan.

Palms uppmaning till människorna som samlats var enkel: Du som inte bär hela kläder, du som inte har råd att ge dina barn mat varje dag, du som inte kan läsa eller skriva – du, du är lika mycket värd som den välklädde välutbildade och välnärde ägaren av fabriken där du sliter varje dag. Vi har alla samma värde.

Där och då slog insikten ned som en bomb hos Stockholms arbetare. Där och då började man organisera sig.

Insikten om att jag – som en vanlig arbetare – har samma värde som alla över mig på samhällsstegen var inget mindre än en bomb. Och det är ju så, det är när vi på allvar förstår vilka rättigheter vi har, vilka möjligheter det ger – det är då vi också kan ta makten, göra skillnaden. För oss själva, för våra jämlikar.

* * *

Kamrater,

Vårt mänskliga värde är inte relativt. Det var det inte 1881. Det är det inte heller i dag.

Men hur ser dagens Sverige ut? Är vi varandras likar? Är jobb och framtidstro – denna första majs stola paroll – något som omfattar alla?

Låt mig ta några exempel.

Vi säger stolt att Sverige är ett välfärdssamhälle. Att det finns ett skyddsnät för den som faller. Att vi alla omfattas av en god vård, en bra skola, ett värdigt omhändertagande. Att Sverige genom sin välfärd är ett anständigt land.

Men jag säger: Den självbilden stämmer inte längre.

Välfärden har åderlåtits på resurser. Tappats på kraft och lämnats svagt och otillräcklig. Och de som arbetar i välfärden får slita allt hårdare för varje dag för att försöka täcka upp för sina bortrationaliserade kollegor. Tills de själva blir sjuka, tappade på kraft i känslan av otillräcklighet.

Och när vinstintresset som i dag tillåts driva välfärdsverksamheter och de privata försäkringarna blir allt fler – så har vi slagit in på en väg som leder längre och längre ifrån principen om allas lika värde.

Och när allas lika värde inte längre styr, då är det alltid de med minst resurser som drabbas. Det är alltid deras värde som inte längre anses lika stort som andras. Det är alltid de som får nöja sig med sämre vård, omsorg eller utbildning.

Jag är stolt över det beslut partikongressen tog om att begränsa vinstuttaget i välfärden. Åtminstone den vård som drivs med skattemedel ska inte drivas i vinstintresse. Jag citerar: ”Gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag. Vinstintresset ska inte vara styrande i välfärden”.

Så sätter vi stopp för ytterligare felsteg i den riktningen. Vi väljer istället den väg som leder mot större jämlikhet. Där välfärd erhålls efter behov, inte efter plånbokens storlek.

Och hur är det i skolan? Manifesteras varje barns och ung människas lika värde i skolan och i förskolan i dag?

Nej, tvärtom ser vi hur segregationen ökar.

Störst inverkan på dina skolresultat har din bakgrund. Är dina föräldrar fattiga, har de invandrat hit, har de hoppat av skolan, har de socialbidrag – då är dina chanser att lyckas i skolan avsevärt mindre än om dina föräldrar är friska, rika och välutbildade.

Vad handlar det om? Varför får det lov att vara så här?

Det handlar om att vi inte ser varandra som jämlika. Att vissa barns värde inte anses lika stort som andra barns värde. Hade alla barns lika värde varit den princip som gällde hade förskolan, skolan och gymnasiet kompenserat för de orättvisa skillnader barn kommer med dit.

Så är det inte i dag.

Det som starkast drar isär vårt samhälle i dag är arbetslösheten. Massarbetslösheten.

I dag är 448 000 personer arbetslösa. 448 000 personer går inte till jobbet. 8,8 procent. Ungdomsarbetslösheten över 100 000. Och 70 000 har varit arbetslösa i mer än två år!

De får inte ta del av själva arbetets glädje, inte heller av samtalen vid kaffeautomaten, av sammanhang och mening. De får dessutom snabbt drastiskt försämrade ekonomi.

I dag har inte ens hälften av dem som är arbetslösa en ersättning från A-kassan. Inte ens hälften. Inte ens hälften är alltså försäkrade mot de privata effekterna av nedlagda industrier, omorganiseringar och nedskärningar som resulterar i förlorade jobb.

Av alla som får socialbidrag idag får nästan hälften, 63 000, det på grund av arbetslöshet. Det är uppochnedvända världen.

Ni vet vad det betyder att tvingas ta emot socialbidrag. Att tvingas sälja allt du har. Bostad, bil. Besparingar. Att riskerna ökar – i samma stund om som du tar emot din första utbetalning – för att dina barn ska börja må sämre, bli sjukare, halka efter i skolan.

Det var väl inte det som var meningen. Meningen med A-kassan. Meningen med socialbidraget. Snacka om bidragslinje istället för arbetslinje. Och en politik som tydligt definierar att du som har förlorat ditt jobb – du är inte lika mycket värd som vi som ännu har vårt kvar. Du ska inte få eller ha råd att försäkra dig i en A-kassa. Du ska leva på socialbidrag och därmed riskera både din och dina barns hälsa.

Vänner, socialbidrag får aldrig vara svaret på en regerings oförmåga att skapa jobb. Punkt.

Arbetslösheten stiger. Och de som drabbas får det allt sämre ställt. Skolan tillåts fortsätta generera klasskillnader. Vården och omsorgen blöder resurser från oss alla till rika krösusars redan feta plånböcker.

De sliter isär vårt samhälle. Det räcker nu.

* * *

Kamrater

Det måste inte vara så här. Inte alls.

Trots vad regeringen säger så finns ingen lagbundenhet. Det är inte utom vår kontroll. Det är politik. Det är med politiska val och beslut vi bestämmer om vi ska dra isär vårt samhälle mer eller om vi istället ska bygga en gemenskap på alla likas värde. Där alla kan känna framtidstro. Där alla som kan jobba också får ett jobb.

Det är inte finanskrisen som sänker A-kassan. Det är inte skuldskrisen som får skolklasserna att svälla. Det är inte lågkonjunkturen som tvingar bort 10 000 platser från högskolan, samtidigt som ansökningarna ökar. Det är regeringen.

När finansministern presenterade vårpropositionen fanns inte ett enda förslag för att bryta arbetslösheten. Inte ett enda! När 448 000 människor, 8,8 procent, går utan arbete. Det är ett politiskt val, vänner. Det är inte omöjligt att knäcka ryggen på arbetslösheten. Jag säger inte att det är gjort på en eftermiddag, men det går. Det börjar med att man ser verkligheten som den är. Borg väljer att se bort.

Vad har han egentligen lyckats med? Borg.

Ett – sänka skatterna.

Två – öka klyftorna mellan människor.

Och vad sa han när han blev finansminister? Jo, att med sänkta skatter och ökade klyftor skulle jobben bli fler och utanförskapet minska. Och vad fick vi? Högre arbetslöshet. Ökat

utanförskap. En regerings misslyckande kan inte bli större. Borgs politik fungerar inte. Det ser vem som helst.

Ändå säger han att Sverige klarat krisen ganska väl. När vi ligger på tolfte plats i arbetslöshetsligan!? Elva länder i Europa har lägre arbetslöshet än vi har. Österrike, Tyskland, Danmark och flera andra har klarat krisen bättre.

Regeringen har valt att vara passiva. Och fortsätter så med 8,8 procents arbetslöshet. Nöjda. Mätta. Självgod. Det är dags att kliva ned från dina höga hästar, Borg. Se verkligheten som den är. Människor lider i massarbetslöshet. Du har misslyckats. Sverige förtjänar bättre. Vi är många här som är redo att ta över och vända skutan rätt igen!

* * *

Mötesdeltagare,

Sverige behöver en ny regering. Som skapar jobb. Som ingjuter framtidstro.

Om sex år ska Sverige ha den lägsta arbetslösheten i EU. Det är socialdemokraternas mål och löfte till väljarna. Snacka om att skapa jobb! Om att ge oss alla skäl att se på framtiden med tillförsikt.

Låter det omöjligt? Det är det inte.

Det finns tusen sätt att skapa värdefulla, angelägna arbete. Arbeten som är viktiga för den som arbetar, men samtidigt minst lika viktiga för samhället. Både för att täcka behov, och för att få intäkter i form av skatter istället för utgifter i form av stöd.

Dessutom måste vi göra det. Bara för att upprätthålla någon slags status quo i välfärden anser Konjunkturinstitutet att vi måste inverstera runt 70 miljarder mer än vad regeringen planerar för. Inte för att höja kvaliteten. För att inte sänka den.

Vi har en svag internationell tillväxt. Det påverkar oss negativt. Export och industriproduktion blir lidande, liksom hushållens konsumtion och investeringarna. Utan rejält expansiv stabiliseringspolitik kommer arbetslösheten inte att kunna brytas.

Därför föreslår LO ett jobbpaket som motsvarar dessa 70 miljarder. Det skulle ge 100 000 nya jobb. Och därmed sänka arbetslösheten med 2 procentenheter.

Fyra områden vill vi se förstärkta med dessa resurser:

* För det första: 30 miljarder till kommunerna

Alla vet att behoven är stora och ökar: Det är för stora barngrupper i barnomsorgen, för få vuxna i skolan, för lite personal i sjukvården och för lite resurser i äldreården.

* För det andra: 10 miljarder till ytterligare infrastruktursatsningar.

Varför finns det ingen riktig motorväg mellan Stockholm och Göteborg?
 Varför tar det sju timmar att resa med tåg mellan Stockholm och Oslo?
 Varför skjuts utbyggnaden av Stockholms t-bana mot Nacka upp till år 2027?

Människor reser. Människor behöver och måste resa. Dessutom, människors längtan efter att resa kollektivt har aldrig varit större än i dag. Samtidigt har det här landet och den här stan stora – då menar jag *stora* – brister i infrastrukturen. Som försvårar för enskilda människor att ta sig till jobbet, för företag att etablera sig och sätter stora käppar i hjulen för landets tillväxt och framtid. Samtidigt har det här landet en arbetslöshet på snart nio procent.

Är det bara jag som undrar vad de håller på med, borta på Rosenbad?

Jag säger: Bygg vägar och järnvägar. Rusta och renovera. Behoven finns. Det sätter folk i arbete. Och det ökar tillväxten på sikt. Var är problemet? För det är väl bättre att arbetare bygger broar än att regeringen raserar broarna till framtiden?

Jag kan inte låta bli att uppehålla mig i Stockholm. I hela landet finns behov av renovering och nybyggnation av infrastruktur, så klart. Men här finns så flagranta exempel att de inte går att låta bli att kommentera.

Den här stan kan fira ett sorgligt jubileum nästa år. Då är det 20 år sedan den senaste t-banestationen öppnades. Förlängningen av grön linje mellan Bagarmossen och Skarpnäck. I en stad som växer med 35 000 personer om året har inte en enda station öppnat sedan 1994. Och planen är att byggstart för nästa station och linje ska ske först år 2027!

Och kopplingen mellan mer tunnelbana och fler bostäder och bättre förutsättningar för både människor och företag – den är ju solklar! Folk vill resa kollektivt, därmed bo nära tunnelbanan. Nära tunnelbana är det därmed lönsamt att bygga bostäder. Och aldrig förr har väl den här regionen vuxit med fler människor?

Att i det läget underlåta att sätta spaden i marken och bygga tunnelbana – det är inget annat än ett grymt tjänstefel gentemot dagens stockholmare och framtiden. Mot Sverige som helhet, som alla vinner på en fungerande huvudstad som kan attrahera både människor och företag.

I dag bygger Skanska tunnelbana på Manhattan. Ja, svenska Skanska bygger tunnelbana – med hundraprocentig offentlig finansiering dessutom – under avenyerna på Manhattan. Är det inte rätt och rimligt att de också får bygga här? Under våra gator, skogar och sjöar? Citytunneln blir klar om två år. Varför inte sätta samma byggjobbare i arbete med att bygga tunnelbanan till Nacka istället för att sätta dem på vänt till 2027?!

* För det tredje: 15 miljarder till nya bostäder och bostadsinvesteringar.

Cirka 180 svenska kommuner har bostadsbrist. Boverket bedömer att det behöver byggas 45 000 bostäder per år i många år framöver. För att komma till rätta med bostadsbristen som hämmar människors framtidsplaner och drömmar. För att underlätta för företag och organisationer att rekrytera folk.

Och skulle vi möta dessa människors och företags behov och bygga 45 000 bostäder per år – så skulle vi samtidigt sätta ytterligare nästan 40 000 byggnadsarbetare i jobb jämfört med

idag. Och vi vet, för varje byggnadsarbetare som får jobb, får ytterligare tre personer jobb i sektorerna runt omkring; rörmokare, målare elektriker med mera. Och kedjan stannar inte här, det behövs någon som planerar bygget, någon som levererar, kort sagt byggbranschen är en oerhört viktig tillväxtmotor!

Det behöver byggas 45 000 bostäder per år. Förra året byggdes 20 000. Det är *hälften* av vad som borde byggas. Jämför vi med Norge, Finland och Danmark har nyproduktionen varit *hälften* så hög i Sverige som där. Vad är problemet?

Bostadsbristen är ingen nyhet. För någon. Och i många kommuner byggs det också. Där den politiska ambitionen finns! I morse var jag i Sundbyberg – där har man kommit överens med Trafikverket om utbyggnad av Mäljarbanan och överdäckning av järnvägsspår. Det ger kortare restider och bättre miljö. Men också plats för fler bostäder.

Men här, Sten Nordin, *sjönk* bostadsbyggandet mellan 2011 och 2012 med 20 procent! Förra året byggdes bara 3 200 bostäder i Stockholm. Du *planerar* att bygga. Du *hoppas* att byggtakten kan öka. Men låt mig upplysa dig, Sten Nordin, ingen kan bo i en plan eller en dröm. Inte ens i finansborgarrådets.

För att möta de behov man uppskattar kommer att finnas fram till år 2030 skulle den här regionen behöva bygga upp mot 300 000 bostäder. Bara under nästa mandatperiod – runt 70 000. En stor del av dem så klart i Stockholm. Men här har vi en politisk ledning som lever på hoppet och i sina drömmar när det handlar om bostadsbyggande. Vore jag stockholmare – eller var på väg att flytta hit – skulle jag aldrig våga lägga min röst på ett borgerligt parti!

Det är väl bättre att barnen kan flytta hemifrån och börja sina liv än att än att bo kvar hos mamma och pappa tills de själva blir föräldrar?

Det lyfts alltid så många ”om” och så många ”men” när vi talar om att bygga bostäder. Det är sant att det inte är ett enskilt beslut i en kommunal nämnd som löser upp alla knutar. Men, väljer politiskt ansvariga personer att prioritera bostadsbyggande – då går det alldeles utmärkt att bygga bostäder. Jag vill påminna om hur Sverige även tidigare stått med en stor bostadsbrist – då har vi: byggt bostäder! Jag säger: Det går! Kom inte till mig och säg att det inte går! Det går!

Sist Socialdemokraterna satt i majoritet i den här stan byggde man nästan 17 000 bostäder och markanvisade 20 000. Det var en fördubbling jämfört med mandatperioden innan. Det går att bygga bostäder. Det handlar om vilja!

Det handlar också om insikter. Vad är det människor behöver? För inte bara nybyggnationen släpar efter, det gör även renoveringarna. Det har gått någon slags epidemi i kakel och ekparkett i det här landet. Har ni märkt det? När gamla bostäder ska renoveras så ska de topprenoveras. Inte sällan i sådan klass att knappt någon har råd att flytta tillbaka.

I Sala kommun renoverade kommunen ett av sina bostadsområden. Med tjusigt kakel och ekparkett. Hur många av kommunens hyresgäster hade råd att flytta tillbaka? Fem procent! Man tog sitt förnuft till fånga och vid renoveringen av nästa område: våtrumstapet och lagade golv. Knappt någon hyreshöjning.

Sten Nordin, för varje dag du stannar i dina drömmar istället för att sätta spaden i jorden – så trycker du LOs medlemmar allt längre ut från stan. För varje dag tvingas alla som inte tjänar 500 000 om året och har en årslön på banken att flytta längre ut, pendla längre till alla våra jobb i stan.

Och det är inte bara vi som ser problemen. Det gör Handelskammaren, Hyresgästföreningen, Fastighetsägarna och studentorganisationerna. Bostadsbristen hämmar människorna, staden, framtiden. Det är väl bättre att du tar ditt ansvar nu, Sten Nordin, än att du jagar både människor och företag ut ur stan?

Bostadsbristen hotar Stockholms framtid. Här behöver vi samarbeta. Vi behöver en kriskommission över partigränserna som ser till att det börjar byggas igen!

* För det fjärde: 15 miljarder till höjd A-kassa och barnbidrag mm.

Det handlar om att åter få en a-kassa som gör att man inte behöver gå från hus och hem för att man blir arbetslös. En a-kassa som underlättar omställning. Inte kastar ut arbetslösa i fattigdom.

Det handlar om att ge barnfamiljer en nödvändig inkomstförstärkning. Om att öka konsumtionen och få fart på hjulen i svensk ekonomi igen.

* Och sist, men inte minst: vi behöver en rejäl satsning på arbetsmarknadspolitik.

Vi måste fyrdubbla arbetsmarknadsutbildningen från de 10 000 platser som finns i dag till 40 000 platser. Arbetsmarknaden skriker efter exempelvis maskinförare. Har du B-körkort är utbildningen till maskinförare 10 veckor. Det är väl bättre att vi utbildar folk till bristyrken på tio veckor än att de går på A-kassa och gör ingenting?

För det vet ni väl, att den genomsnittliga insatsen för en arbetslös person på A-kassa är 30 minuters coachning i veckan. Resten av tiden – ingenting!

Vi måste skrota katastrofen Fas 3 som i dag till exempel innebär – bland mycket dåligt – att 16 000 personer arbetar heltid utan att få någon ersättning för det. Det är väl bättre att folk gör en insats i äldreomsorgen och fortbildar sig och får avtalsenlig lön än att de tappar all självrespekt och framtidstro i katastrofen Fas 3!

Och säg inte till mig att det inte går att göra skillnad med utbildning. 1994 startade vi ett kunskapslyft som utbildade 100 000 människor om året. Det gav massor av människor massor av nya möjligheter i livet, i arbetslivet. Det bidrog till omställning. 1995 hade vi 72 000 långtidsarbetslösa ungdomar. Fem år senare hade vi minskat dem till 3 500. Det är möjligt igen. Det är politik. Det är inte astronomi. Det är politisk vilja och politiskt mod det handlar om.

På partikongressen bestämde vi oss tillsammans, LO, SSU och Socialdemokraterna:

Ingen ung person ska gå utan jobb mer än 90 dagar.

Alla unga ska ha rätt till individuellt anpassade insatser från första dagen och inom 90 dagar ska alla ha antingen jobb, utbildning eller praktik.

Det här kommer att bli en av de allra viktigaste frågorna i valrörelsen. För idag saknar över 100 000 unga i Sverige arbete och långtidsarbetslösheten bland unga ökar kraftigt. Det är värre än i jämförbara europeiska länder. Vi riskerar att för första gången i modern tid att få en ungdomsgeneration som får det sämre än sina föräldrar. Men det behöver inte vara så. Det går att knäcka ryggen på ungdomsarbetslösheten. Med praktikplatser, med arbetsmarknadsutbildningar, med högskoleplatser osv. Det går! För det är väl bättre att ungdomarna får vara med än att de ska stå på vänt, tappa tron på sig själva och sin framtid?

Sommarjobb – ett av de allra viktigaste sätten att få prova på arbetsmarknaden medan man ännu studerar. Socialdemokraterna aviserade i förra veckan att 100 miljoner kronor bör satsas på att skapa sommarjobb i landets kommuner. Se på Sundbyberg, Nynäshamn och Södertälje här i regionen. Alla S-styrda kommuner. De fixar sommarjobb åt alla som vill ha! Så ska det se ut!

Låt mig då ge några siffror på hur det ser ut i den här regionen i dag. Stockholmsregionen växer med två SL-bussar om dagen. Fjorton bussar i veckan. 35 000 personer om året. Nya stockholmare. Fantastiskt! Men samtidigt har företagen här svårt att rekrytera folk. I Stockholms län finns i dag drygt 14 000 vakanta tjänster och 85 000 arbetslösa. Av dessa är 30 000 under 25 år. Ett skrämmande tydligt bevis på att matchningen på arbetsmarknaden inte fungerar. Över huvud taget. Med den här politiken fastnar unga människor i ett utanförskap redan innan de fått ett första jobb. Och företag börjar se sig om efter andra städer och regioner att etablera sig i. Den moderata politiken är ett direkt hot mot Stockholms och Sveriges framtid.

* * *

Regeringen säger att de inte har råd med jobbsatsningar. Då kan det vara intressant att jämföra med vad de tycker att de har råd med:

De har genomfört jobbskatteavdrag för 80 miljarder
Genomfört RUT- och ROT-avdrag för 15 miljarder
Sänkt restaurangmoms med fem miljarder
Sänkt bolagsskatten med 16 miljarder
Halverat arbetsgivaravgiften för ungdomar för 15 miljarder.

”Arbetslinjen” brukar de kalla detta. Nu har vi facit: massarbetslöshet. Arbetslösheten är högre än den var när alliansen tillträdde.

Det handlar alltså inte om huruvida vi har råd eller inte. Det handlar om prioriteringar. Om val.

Ska vi bygga landet och oss som bor här starka? Eller ska vi lägga miljarderna på verkningslösa skattesänkningar?

Ska vi skapa jobb och bygga framtidstro? Eller ska vi dra isär samhället så de rika får det allt bättre och de alla andra det sämre?

Är vi lika mycket värda, eller är vi inte det?

Men det jag vill säga här i dag, mer än något annat, det är: lyssna inte på Anders Borg när han säger att det går inte. Han gömmer sina högerideologiskt motiverade försämringar för vanligt folk och sin underlåtenhet att satsa på fler jobb, bakom struntprat om att det är vad som krävs på grund av den internationella ekonomiska situationen. Men kejsaren utan kläder står naken när ingen längre tror på hans tomma ord.

Det är varken intelligent eller ansvarsfullt att hoppas och tro att marknaden kan lösa våra samhällsproblem. Så har marknaden aldrig fungerat. Jag pratar om kommunikationer, om bostadsbyggande, om samhällsnyttig infrastruktur. Det är dags att Sverige får en regering som tar detta på allvar. Som tar det politiska ansvar människor förväntar sig – och har rätt att förvänta sig – att politiker ska göra.

Det är dags att satsa på kommunerna! Det är dags att bygga bostäder! Dags att bygga infrastruktur!

Så skapar vi möjligheter här och nu. För jobb och för framtidstro.

* * *

Mötesdeltagare.

När ni går i pension så kommer de av er som är kvinnor att ha förlorat 3,6 miljoner kronor. De miljonerna går till oss män. Det – mina vänner – är oacceptabelt.

I årets avtalsrörelse har vi därför fört en gemensam kamp för LO-grupperna i de lågavlönade, oftast kvinnodominerade branscherna. Det är en tydlig jämställdhetsatsning. Alla som arbetar på områden där genomsnittslönen är lägre än 25 000 kronor ska ha en större ökning än andra. Vi har också krävt och lyckats få på plats en ny kollektivavtalad föräldraförsäkring.

Vi har redan tecknat flera avtal med det innehålllet. Nu i helgen lyckades LOs största förbund, Kommunal, att få ett avtal som innebär en framgång i kampen för mer jämställda löner.

Vi har redan tecknat flera avtal med det innehålllet. Nu senast lyckades LOs största förbund, Kommunal, att få ett avtal som innebär en klar framgång i kampen för jämställda löner.

Vi viker oss inte på detta. Kvinnors arbete har samma värde som mäns.

Jag säger bara en sak: Låt kvinnor jobba!

Låt kvinnor jobba heltid.

Låt kvinnor hålla hela yrkeslivet.

Ge kvinnor hela lönen.

Ge kvinnor fasta anställningar.

Låt kvinnor slippa gå ned i tid för att ta hand om barn, föräldrar och svärföräldrar.

Barn- och äldreomsorg måste vara tillgänglig när vi behöver den. Föräldraförsäkringen måste bli jämställd så att kvinnor tar mer plats i arbetslivet och män mer plats i familjelivet.

Och sist, men absolut inte minst: Gör heltid till en rättighet, deltid till en möjlighet!

Det får vara slut på sms-anställningar och korta påhugg!
Låt kvinnor jobba!

En av de våra viktigaste framgångarna i årets avtalsrörelse är föräldrapenningtillägget. Från nästa år får föräldralediga ett tillägg på 10 procent av lönen i 180 dagar. Per förälder och barn. Alltså en *tvådelning*, partikamrater. Till och med bättre än en tredelning! Så vill vi få fler män att ta ut mer föräldraledighet. Något vi vet gynnar kvinnors ställning på arbetsmarknaden.

Dessutom är det en *försäkringslösning*. Arbetsgivarens kostnad blir samma för en man som för en kvinna. Därmed minskar risken att kvinnor missgynnas vid rekryteringar. Visst handlar det om en förbättring på marginalen. Den stora effekten får vi först när föräldraförsäkringen tredelas. Men jag är stolt över detta steg i rätt riktning.

Vad är det som gör oss mer framgångsrika i årets avtalsrörelse än många tidigare år? Vi håller ihop. Vi ställer alla upp för varandra. Det behövs. För motståndet är hårt. Motparten har helt andra mål än vi.

De vill ha löner som höjs och sänks beroende på hur bra det går för företaget. De vill öka löneskillnaderna. De vill odla fram sektorer med riktigt dåliga löner. Men det finns fler vägar framåt än Svenskt Näringslivs. Vi kommer aldrig att följa med på en våg som ökar orättvisorna och drar isär samhället allt mer!

* * *

Mötesdeltagare.

Vi firar inte Första Maj bara här i Stockholm. Vi firar det över hela jorden.

Här, på Norra Bantorget, kan vi fira arbetarrörelsens internationella högtidsdag i fred, frihet och trygghet.

Så är det inte överallt.

Vi har alla kunnat följa katastrofen vid textilfabriken i Bangladesh så många sliter för låga löner och i fruktansvärda arbetsmiljöer – allt för att vi ska kunna köpa så billiga kläder som möjligt. 381 döda arbetare har hittills grävts fram ur rasmassorna. Och det är inte över än.

Låt mig också berätta om några fackliga kolleger till mig.

Den 23 januari 2011 sköts fabriksarbetaren Enamul Huq ihjäl när polisen öppnade eld mot en facklig demonstration i Bangladesh. Över hundra av hans arbetskamrater skottskadades. Flera arresterades.

Den 30 mars 2011 sköts Gildardo García till döds när han var på väg hem från jobbet. Han var förtroendevald för lantarbetarfacket i Colombia.

Den 22 juli samma år sköts Maria Santos Mejía till döds av kulorna från en förbipasserande motorcykel. Hon var fackligt aktiv för textilarbetarna i Guatemala.

Allt detta står att läsa i den senaste årsrapporten från vår fackliga international, IFS.

Jag skulle kunna fortsätta att på det här sättet att räkna upp namn. Att vara fackligt förtroendevald är ett världens farligaste uppdrag. Enbart under 2011 mördades 76 människor för att de använde den mänskliga rätten att engagera sig fackligt. Till det kommer tusentals som fängslades, misshandlades eller förföljdes och trakasserades på andra sätt.

Det finns en risk med sådana här fakta. Det kan vara lätt att känna sig uppgiven och maktlös. Har vi egentligen något att sätta emot?

Men mitt svar är - jo, vi har något att sätta emot.

Vi har vår internationella solidaritet.

Vi har våra internationaler.

Vi har vårt fackliga bistånd och vi har arbetarrörelsens internationella solidaritetsfond.

Och vi vet att denna solidaritet är en kraft som faktiskt fungerar. IFS konstaterar till exempel i sin rapport att det trots allt, på många håll, blivit lite bättre – eller åtminstone mindre dåligt.

”Uppgivenheten är vår främsta fiende” sade Anna Lindh en gång. I år är det tio år sedan hon mördades.

Anna Lindh hade rätt. Vi får aldrig ge upp.

Därför samlar vi under årets förstamajmöten in pengar till hennes minnesfond. Till stöd för personer och organisationer som har modet att bekämpa fördomar, orättvisor och förtryck. Lägga gärna en slant i bössan du också.

För, kamrater, vi ger aldrig upp!

Vi ger aldrig upp vår kamp mot diktatur, förtryck och förföljelser!

Vi ger aldrig upp vår dröm om alla människors frihet och hela världens fred.

* * *

Kamrater,

August Palm var arbetarrörelsens första och största organisatör.

Han står staty här en bit bakom er. Framför LO-borgen.

Han pratade, knackade dörr, reste landet runt. Fick arbetare över hela landet att inse – känna och förstå – att de hade samma värde som sina patroner. Och när den insikten hade fäst – då var bollen i rullning.

I dag ser vi människor som tappar tron på sitt eget värde.

Som tvingas underkasta sig vansinniga arbetsvillkor.
Som får fasta anställningar först i medelåldern.
Som slits ut i sjuka arbetsmiljöer.

I dag behöver vi lyssna igen på August Palm. Alla människor har samma värde. Kvinnor som män. Arbetare som bolagsdirektörer. De som är födda i Sverige och de som är födda utomlands.

Vi behöver byta färdriktning!

Få har uttryckt detta bättre än Olof Palme. Han sade så här.

”Det hårda egoistiska samhället som är svaret på högerns frågor skapar otrygga människor som vänder taggarna mot varandra i sin ensamma oro över att bli en av de många förlorarna i vinnarnas paradiset. Vi vill ha ett samhälle med trygga människor som orkar dela med sig av det goda till varandra”.

Kamrater, det är på den grunden vi nu ska gå vidare i valrörelsen och in i framtiden..

För det var inte med privata vinstintressena som drivkraft vi byggde en bra sjukvård och utbildning för alla.

Det var inte marknadskrafterna som byggde folkhemmet!

Det var inte storbolagsdirektörerna som tog striden för arbete åt alla!

Nej, drivkrafterna var idéerna om gemensamt ansvar och solidaritet.

Alla har rätt till ett gott arbete. Alla har rätt till framtidstro. Det är dags att organisera oss för att byta regering. Först då kommer någon att göra det möjligt!